

The seal of the Special Investigation Service of the Lithuanian Republic is mounted on a building facade. It is an oval-shaped emblem with a blue background. In the center is a white eagle with its wings spread, perched on a shield. The shield features a white cross with four smaller crosses at its ends. The words "SPECIALIŲ TYRIMŲ tarnyba" are written in white capital letters around the eagle. The background of the slide is a photograph of the building's entrance, with the seal and text overlaid on a semi-transparent blue rectangle.

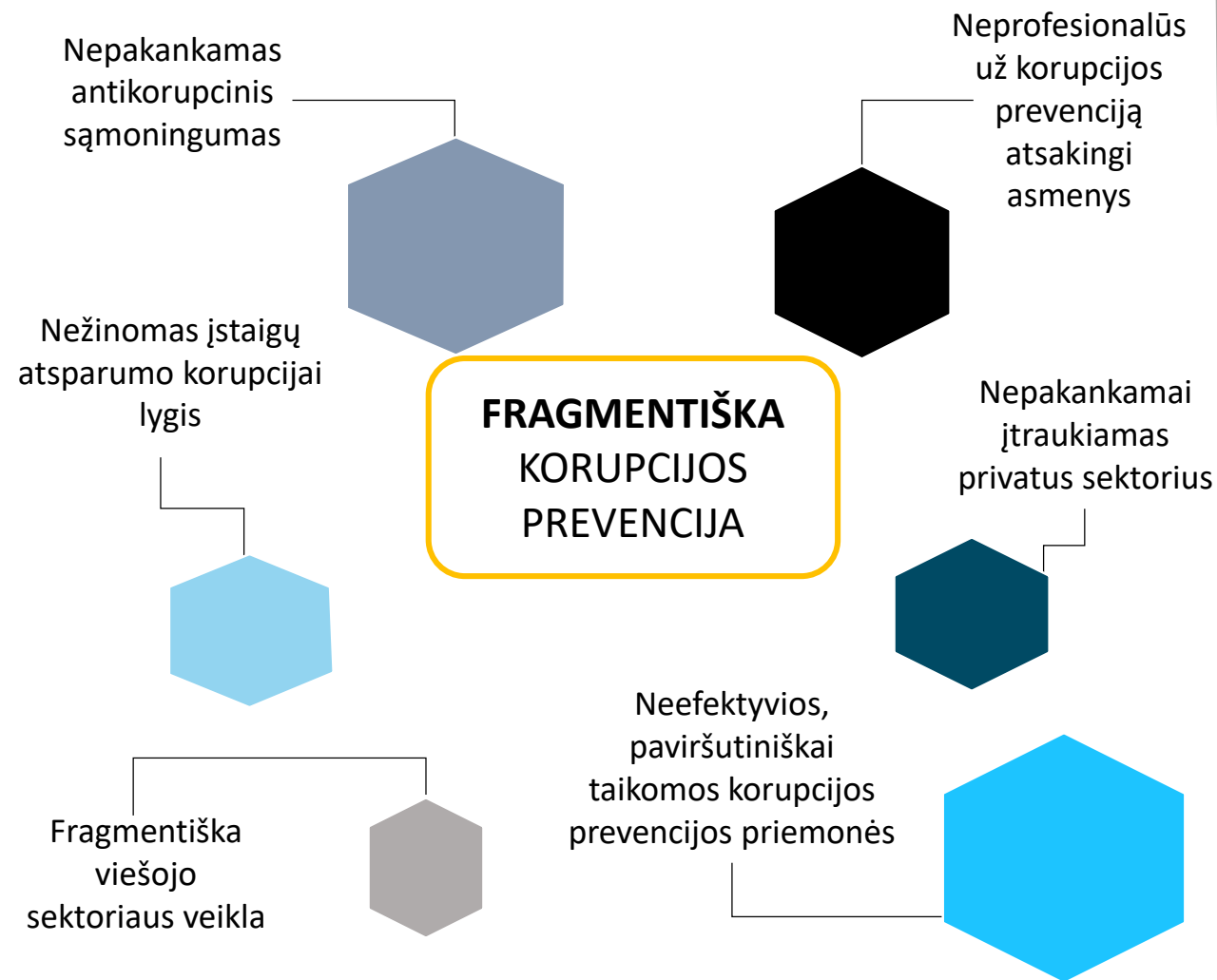
Korupcijos prevencijos įstatymas: naujos ir pakeitimai nuo 2022 m. sausio 1 d.

2021

PRIEŠ

KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMAS

PO

Korupcijos prevencija fragmentiška ir paviršutiniška, nėra aiškios už atsparumą korupcijai atsakingų subjektų sistemos

Korupcijos prevencija sisteminė, aiškios už atsparumą korupcijai atsakingų subjektų teisės, pareigos ir atsakomybė

Tikslai

Stiprinti nacionalinį saugumą, kurti socialinę gerovę, didinti viešojo sektoriaus paslaugų teikimo kokybę, saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę.

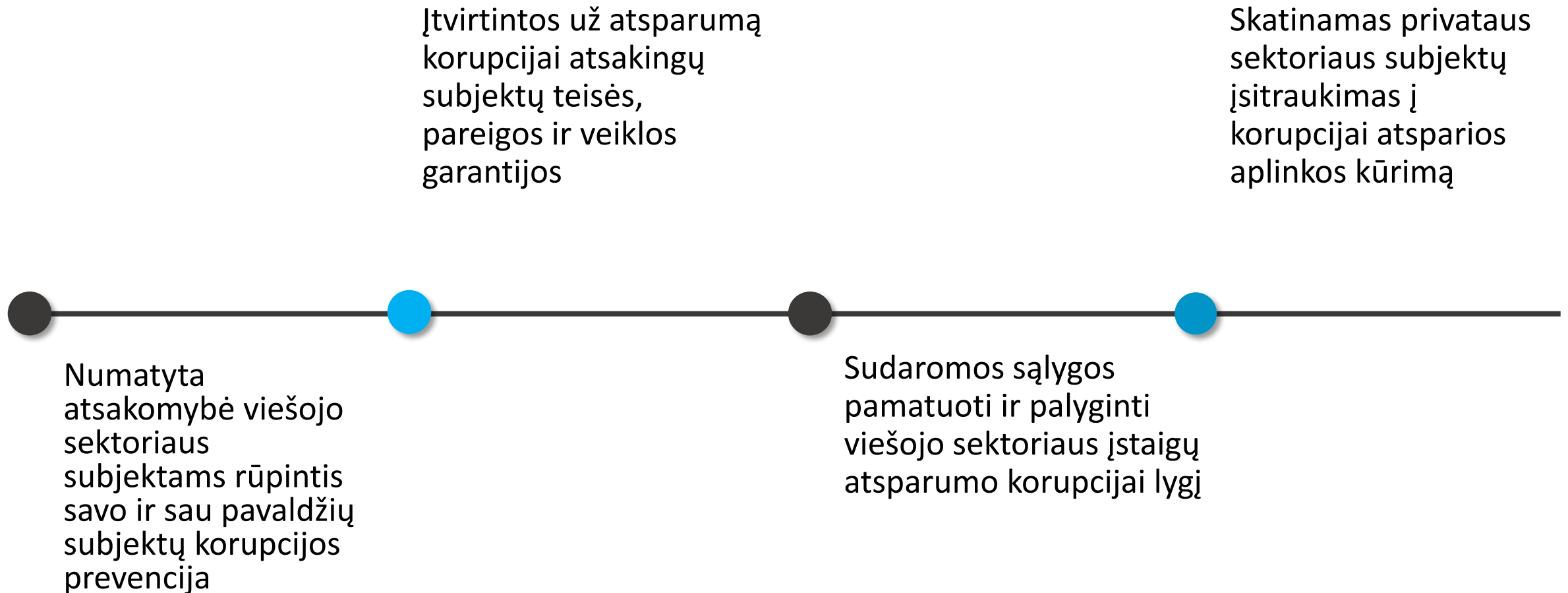
Korupcijos prevencija

Uždaviniai

- Kurti korupcijai atsparią aplinką;
- Didinti antikorupcinį sąmoningumą;
- Sistemiskai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką.

ESMINIAI POKYČIAI

Nauji principai

Proporcingos korupcijos
prevencijos veiklos

Subsidiarumo

Skaidrumo

Asmens teisių apsaugos

Įtraukimo

KPĻ TAIKYMAS

- Savarankiski ģstaigai,
- Kitai valstybēs ar savivaldības ģstaigai
- VVĻ ar SVĻ, taip pat AB bei UAB, kurioms visas akcijas ar ģu dalis, suteikianti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei, vienai ar kelioms savivaldybėms
- VŠĻ, kurios vienas iš steigėjų ar dalininkų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar ģstaiga ar ģmonė (AB ar UAB)
- VVĻ ar SVĻ dukterinėms AB ar UAB

Savarankiškos įstaigos

- Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
- Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija,
- Ministerija,
- Lietuvos bankas,
- Savivaldybės administracija,
- Kita valstybės ar savivaldybės įstaiga, kuri nėra pavaldi jokiai kitai įstaigai ar institucijai ir (ar) nėra priskirta kitos įstaigos ar institucijos valdymo sričiai.

KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO PRIEMONIŲ SISTEMA

Korupcijos prevencijos priemonės

Antikorupcinio sąmoningumo didinimas

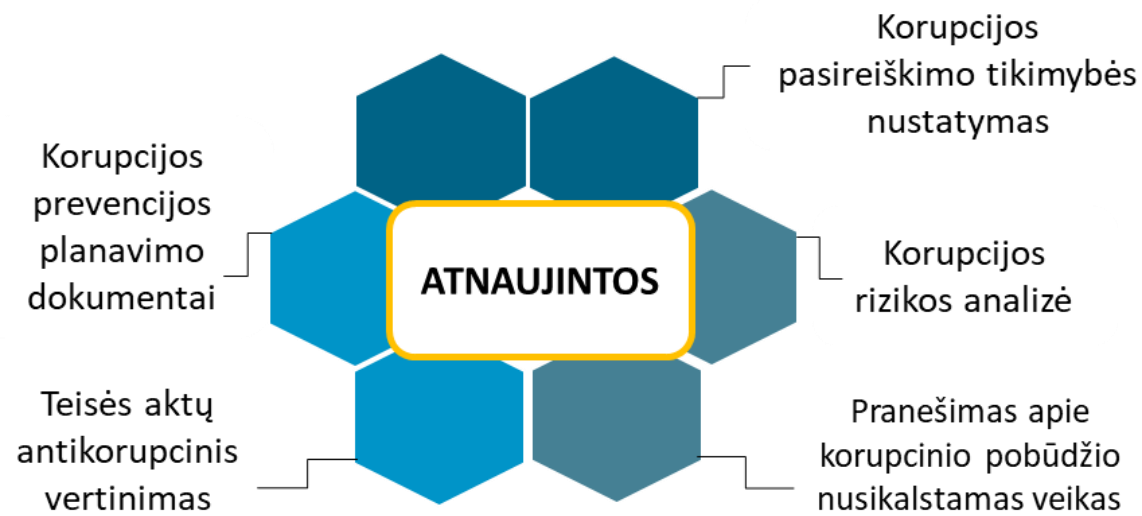
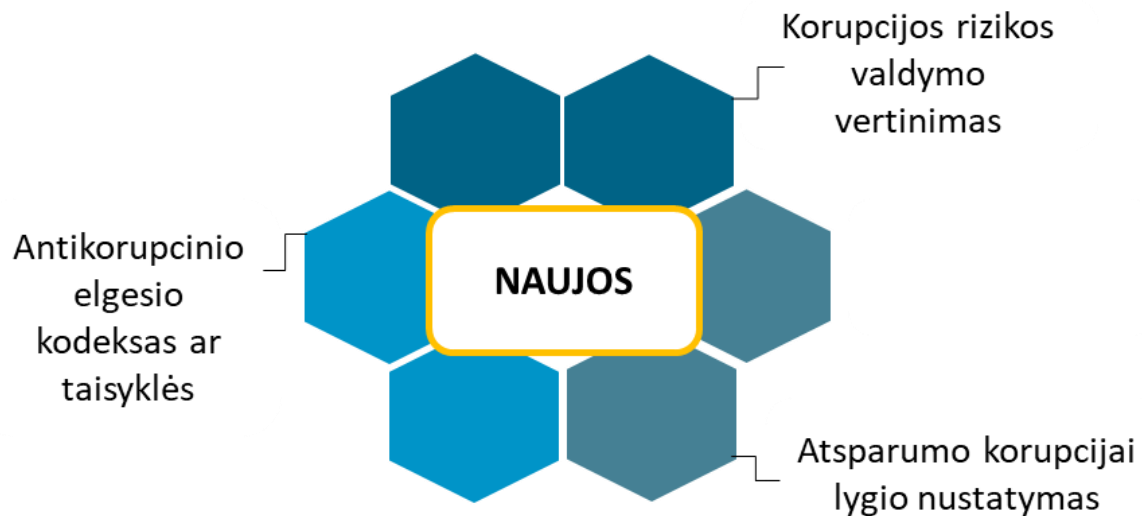

Personalo patikimumo užtikrinimas

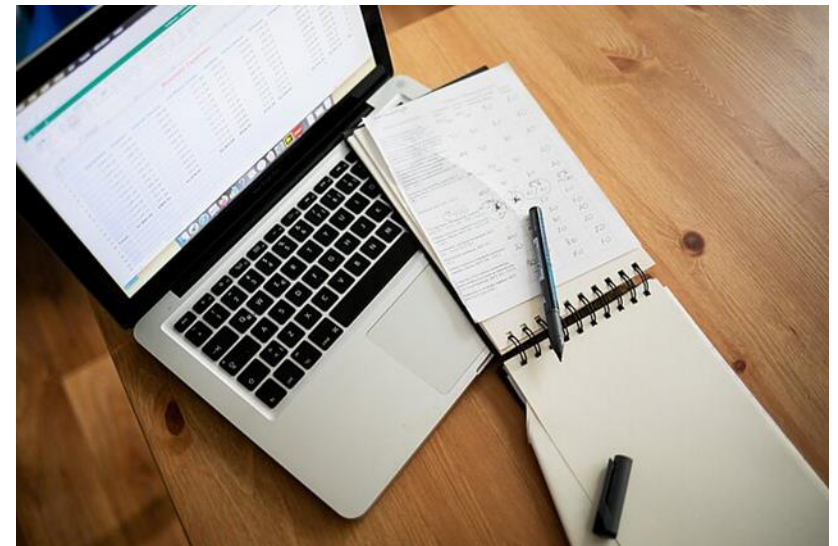
Kitos įstatymuose nurodytos veiklos ar priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

ATSPARUMO KORUPCIJAI LYGIO NUSTATYMAS

- Kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta viešojo sektoriaus subjekte;
- Taikomų priemonių diegimo kokybė ir praktinis pritaikomumas;
- Pasiiekti rezultatai taikant priemones.

AKL NUSTATYMO SUBJEKTAI

Viešojo sektoriaus subjektai

Atlieka patys:

- savarankiškos įstaigos;
- kiti viešojo sektoriaus subjektai.

Atlieka:

savarankiška įstaiga, kuriai viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas pagal valdymo sritį, atsižvelgdami į viešojo sektoriaus subjekto dydį ir administracinius pajėgumus.

Teisė atlikti turi:

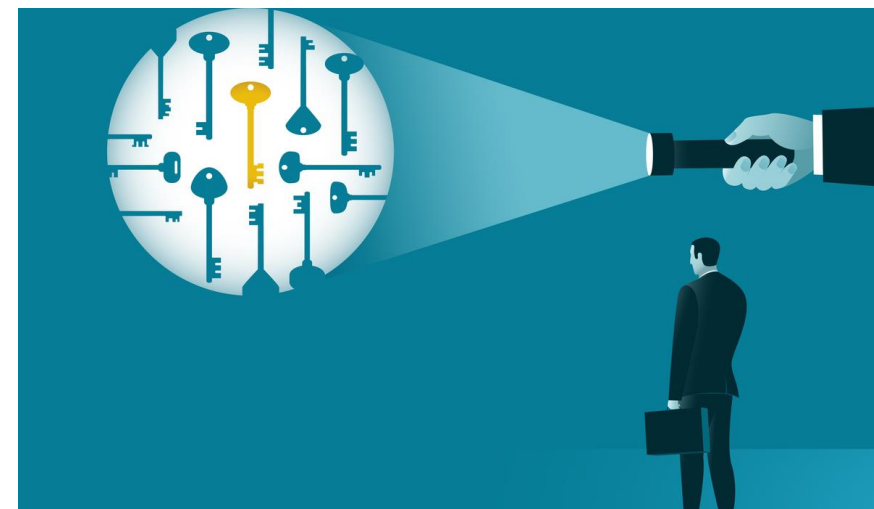
VVĮ dėl savo VŠĮ ir dukterinių AB ir UAB.

STT

- Turi teisę savo iniciatyva ar viešojo sektoriaus subjekto prašymu atlikti viešojo sektoriaus subjektų, įskaitant savarankiškas įstaigas, AKL nustatymą.
- Analizuoja ir apibendrina AKL nustatymo viešojo sektoriaus subjektuose rezultatus ir apie juos informuoja visuomenę.

KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMO VERTINIMAS

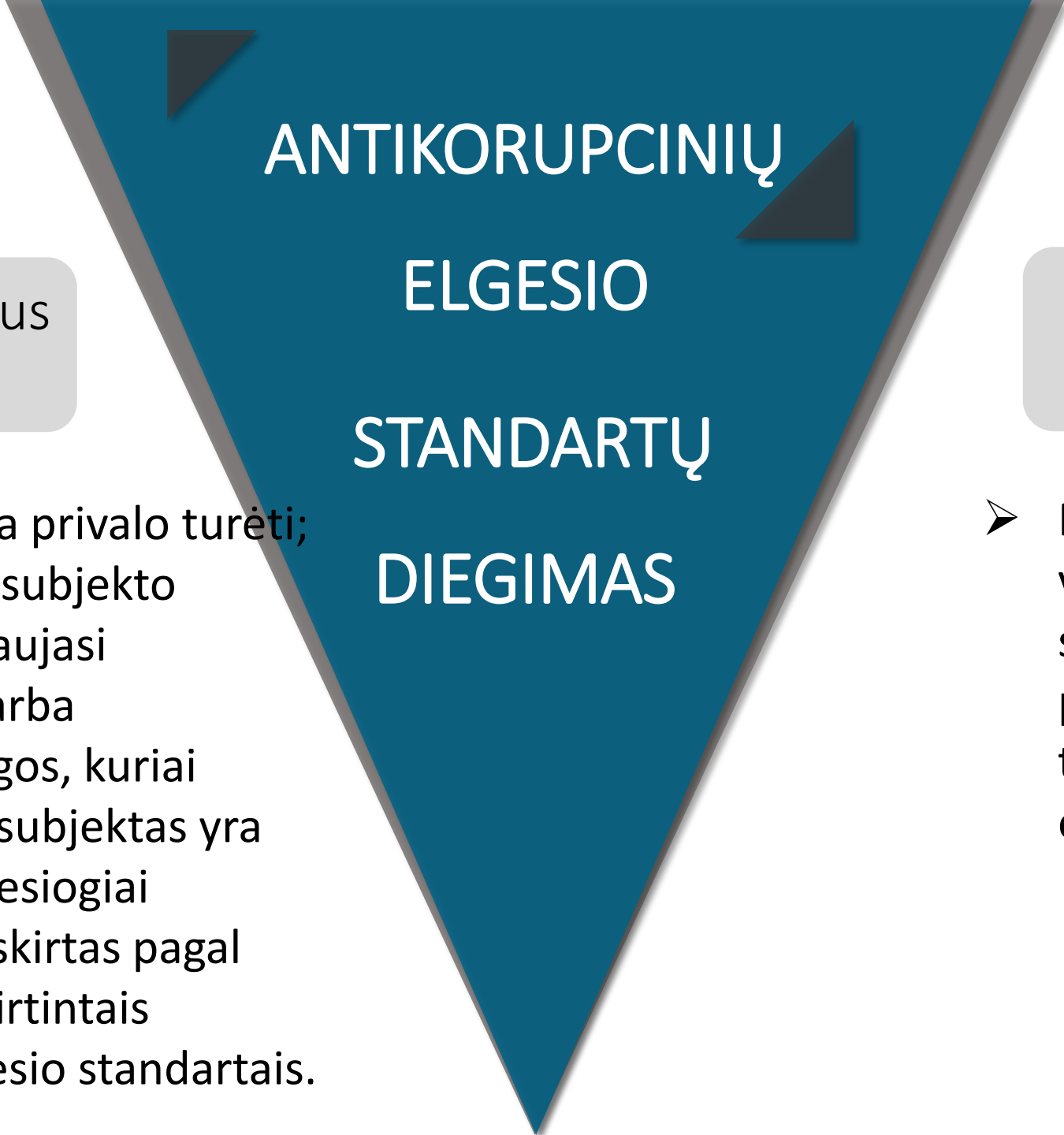
- Planuojamas ir atliekamas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nustatyta tvarka;
- Jei nėra įsteigtos vidaus audito tarnybos, atliekamas kito už viešojo sektoriaus subjekto veiklos vidaus kontrolę, atitiktį teisės aktų reikalavimams atsakingo padalinio ar darbuotojo;
- Vadovas išnagrinėja jam pateiktą korupcijos rizikos valdymo vertinimą ir prireikus priima sprendimus dėl korupcijos rizikos valdymo tobulinimo.

ANTI KORUPCINIO ELGESIO STANDARTŲ DIEGIMAS

- Išsamiai nustatomi pagrindiniai darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio standartai;
- Aprašomi pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir darbuotojų veiksmai su jais susidūrus;
- Vykdoma antikorupcinio elgesio standartų laikymosi kontrolė ir konsultacijos antikorupcinio elgesio klausimais, prireikus taikomo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės.

ANTI KORUPCINIŲ ELGESIO STANDARTŲ DIEGIMAS

Viešojo sektoriaus
subjektai

- Savarankiška įstaiga privalo turėti;
- Viešojo sektoriaus subjekto darbuotojai vadovaujasi pasirinktinai savo arba savarankiškos įstaigos, kuriai viešojo sektoriaus subjektas yra tiesiogiai arba netiesiogiai pavaldus ir (ar) priskirtas pagal valdymo sritį, patvirtintais antikorpucinio elgesio standartais.

STT

- Pagal poreikį teikia viešojo sektoriaus subjektams metodinę pagalbą rengiant ir taikant antikorpucinio elgesio standartus.

ANTI KORUPCINIO SĄMONINGUMO DIDINIMAS

- Vykdomas kaip neatskiriama švietimo dalis ir ugdymas.
- Įtrauktas į pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas.
- Vykdo švietimo teikėjai pagal parengtas švietimo programas.

STT:

- organizuoja mokymus, seminarus, metodinės pagalbos renginius, diskusijas, susijusias su korupcijai atsparios aplinkos kūrimu;
- derina švietimo programas švietimo programų rengėjų prašymu arba savo iniciatyva teikia pasiūlymus dėl šių programų ar jų projektų rengimo ir (ar) tobulinimo.

PERSONALO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMAS

- Į pareigas skiriantis ar teikiantis subjektas patvirtina sąrašą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją.
- Į šį sąrašą įtraukiamos visos bent vieną iš KPĮ 17 str. 4 dalyje nurodytų požymių atitinkančios pareigybės, taip pat į pareigas skiriančio ar teikiančio subjekto sprendimu – kitos viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų pareigybės;
- Dėl asmenų, skiriamų ar teikiamų į nurodytą sąrašą neįtrauktas pareigas, prašymas STT pateikti informaciją negali būti teikiamas.

Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės, kurių taikymas turi būti užtikrintas

- teisės pažeidimų (įskaitant korupcinio pobūdžio) prevencija ir tyrimas;
- korupcijos rizikos valdymo vertinimas;
- teisės aktų projektų antikorporacinis vertinimas;
- informacijos apie asmenį, siekiantį eiti ar einantį pareigas, rinkimas ir vertinimas;
- atsparumo korupcijai lygio nustatymas;
- darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolė ir stebėseną;
- darbuotojų antikorporacinio sąmoningumo didinimas;
- korupcijos prevencijos veiksmų plano rengimas, jo įgyvendinimo stebėsenos atlikimas
- kitos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės, kurias įpareigoja vykdyti šis įstatymas ar kiti teisės aktai.

KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO PRIEMONIŲ VIEŠINIMAS

- korupcijos rizikos analizės;
- teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimo;
- pranešimo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
- korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo;
- korupcijos rizikos valdymo vertinimo;
- atsparumo korupcijai lygio nustatymo;
- personalo patikimumo užtikrinimas.

UŽ KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMĄ ATSAKINGŲ SUBJEKTŲ STEIGIMAS

- Pareiga viešojo sektoriaus subjekte steigti padalinius ar paskirti atsakingus asmenis priklauso nuo jo turimo darbuotojų skaičiaus;
- Kiekvieno viešojo sektoriaus subjekto korupcijai atsparią aplinką užtikrina jo paties ar savarankiškos įstaigos, kuriai jis yra pavaldus, įsteigtas padalinys ar paskirtas asmuo;
- Nustatyti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų darbuotojų kompetencijos reikalavimai, teisės ir pareigos, apsaugos garantijos;
- Vadovas užtikrina subjekto, paskirto vykdyti korupcijos prevenciją institucijoje, veiklos garantijas ir organizacinį nepriklausomumą.

UŽ KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMĄ ATSAKINGŲ SUBJEKTŲ STEIGIMAS

- Savarankiškos įstaigos privalo steigti ar paskirti atsakingą subjektą;
- Viešojo sektoriaus subjektas, kuris nėra savarankiška įstaiga ir jame dirba ar pareigas eina **200 ar daugiau darbuotojų, ir jeigu savarankiškoje įstaigoje ar kitame viešojo sektoriaus subjekte**, kuriam šis viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas jo valdymo sričiai, **nėra įsteigto/ paskirto atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą padalinio/ asmens pavaldžiuose ir (ar) priskirtuose jo valdymo sričiai viešojo sektoriaus subjektuose.**
- Kiti viešojo sektoriaus subjektai neprivalo steigti/ paskirti atsakingus subjektus.
- **Jeigu** viešojo sektoriaus subjekte **nėra įsteigto/paskirto atsakingo subjekto**, korupcijai atsparios aplinkos kūrimą jame pagal kompetenciją **užtikrina savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto**, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) priskirtas jo valdymo sričiai, atsakingas subjektas.

PRIVATAUS SEKTORIAUS ĮTRAUKIMAS

- Privataus sektoriaus subjektų dalyvavimas kuriant korupcijai atsparią aplinką grindžiamas šių subjektų savanoriškumu ir geranorišku bendradarbiavimu;
- Jokių privalomų nuostatų, poveikio priemonių ir administracinės naštos;
- Valstybė skatina privataus sektoriaus subjektų veiklą, padedančią kurti korupcijai atsparią aplinką, sudaro sąlygas dalyvauti valstybės valdymo procesuose ir vykdyti visuomeninę kontrolę;
- Remiant privataus sektoriaus subjektus gali būti atsižvelgiama, ar jie užtikrina veiksmingą korupcijos rizikos valdymą savo veikloje.

Savarankiškos įstaigos veiksmų įgyvendinant KPĮ

Iki 2022 m. sausio 1 d.:

- ✓ Parengti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo padalinio/ asmens atitinkamai nuostatus/ pareigybės aprašymą ir įsteigti/ paskirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą padalinį/ asmenį, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savarankiškos įstaigos vadovui. Informaciją apie padalinį/asmenį ir jo kontaktinius duomenis paskelbti įstaigos interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“.
- ✓ Patvirtinti arba atnaujinti antikorupcinio elgesio kodeksą ar taisykles ir aprašyti pavyzdinius galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejus ir darbuotojų veiksmus su jais susidūrus.
- ✓ Patvirtinti arba atnaujinti sąrašą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, ir paskelbti jį įstaigos interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“ .

Savarankiškos įstaigos veiksmai įgyvendinant KPĮ

Po 2022 m. sausio 1 d.:

- ✓ Užtikrina korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, nustatytų KPĮ 21 straipsnio 2 dalyje taikymą.
- ✓ Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą viešina įstaigos interneto svetainėje skiltyje „Korupcijos prevencija“.
- ✓ Skatina, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą jai pavaldžiuose ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose.
- ✓ Nustato pavaldžių ir (ar) jų valdymo sričiai priskirtų viešojo sektoriaus subjektų AKL ir teikia pasiūlymus dėl reikiamų priemonių diegimo.

Ačiū už dėmesį

www.stt.lt

A. Jakšto g. 6, Vilnius

olga.meskiene@stt.lt

+370 638 97921

